

Eindexamen maatschappijleer vwo 2005-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Opgave 2 De gekozen burgemeester

Maximumscore 2

- 19 • electorale participatie 1
• voorbeelden: kiezen van de gemeenteraad (regels 4-5 of regel 21) en kiezen van een burgemeester 1

Opmerking

Alleen 1 punt toekennen wanneer beide voorbeelden juist zijn.

Maximumscore 4

- 20 - barrière 1: (h)erkennen dat benoeming van burgemeesters een politiek probleem is / uiten van de wens om burgemeesters direct door de burgers te kiezen 1
• voorbeeld: D66 heeft deze wens in het verkiezingsprogramma opgenomen en tijdens de verkiezingscampagne naar voren gebracht / in de publiciteit gebracht. / Individuele burgers hebben regelmatig via de media de mening geuit dat zij een gekozen burgemeester wenselijk vinden 1
- barrière 2: vergelijken of afwegen van problemen of wensen / toekennen van prioriteit aan het probleem 1
• voorbeeld: D66 werd coalitiepartner in het kabinet-Balkenende II samen met CDA en VVD. Het is D66 gelukt de gekozen burgemeester op te nemen in het regeerakkoord 1

Maximumscore 3

- 21 drie van de volgende:
- ontzuiling
• citaat: “Maar na het einde van de verzuiling begon de staatsinrichting van de maatschappelijke verhoudingen af te wijken.” (regels 20-23)
- ontideologisering
• citaat: “Mensen stemmen al lang niet meer op een partij, maar op iemand die ze vertrouwen.” (regels 4-6) / “Mensen stemmen al lang niet meer op een partij, op een heel verkiezingsprogramma. Ze stemmen op een persoon die ze vertrouwen (...)” (regels 39-42)
- individualisering / emancipatie
• citaat: “Het (democratisch systeem) voorziet nu niet in de behoefte aan direct zeggenschap bij het aanwijzen van mensen die macht uitoefenen, noch in de behoefte aan een personalistischer democratie.” (regels 28-32)
- democratisering
• citaat: “Het (democratisch systeem) voorziet nu niet in de behoefte aan direct zeggenschap bij het aanwijzen van mensen die macht uitoefenen” (regels 28-30) / “is het niet meer te verdedigen dat de belangrijkste bestuurder in een lokale gemeenschap van boven af wordt benoemd.” (52-55)

per juist antwoord 1

Maximumscore 2

- 22 Voorbeeld van een goed antwoord is:
Bij dualisering van het gemeentebestuur hebben de gemeenteraad en het college van B en W elk een taak. De raad controleert het beleid. Het college van B en W bereidt het beleid voor en voert dat uit.
Door het rechtstreeks kiezen van de burgermeester neemt de macht van het college van B en W toe en krijgen de eigen taken van het college nog meer nadruk. De verantwoordelijkheden van beide organen (B en W en gemeenteraad) worden door een gekozen burgemeester nog scherper van elkaar gescheiden.

Eindexamen maatschappijleer vwo 2005-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
23 ☐ • Het parlement / De Tweede Kamer / Tweede Kamer en Eerste Kamer controleert/ controleren het regeringsbeleid	<u>1</u>
• De regering / het kabinet heeft als taak het voorbereiden en uitvoeren van beleid	<u>1</u>
Maximumscore 1	
24 ☐ wettelijk gezag / bevoegdheden die in de wet zijn vastgelegd	
Maximumscore 2	
25 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):	
• steun van de kiezers / de achterban	
• persoonlijkheid / charisma	
• netwerk van sociale contacten	
• politiek inzicht	
• kennis / deskundigheid	
• contactuele eigenschappen	
per juiste machtsbron	<u>1</u>
Maximumscore 2	
26 ☐ twee van de volgende:	
• pragmatisch / niet gebaseerd op een ideologie	
• progressief	
• niet-confessioneel	
• sociaal-liberaal	
per juist begrip	<u>1</u>
Maximumscore 3	
27 ☐ - eens met De Graaf om de burgemeester te laten kiezen door de burgers.	
Voorbeelden van juiste argumenten zijn (twee van de volgende):	
• democratische legitimatie / De burgemeester kan rekenen op draagvlak onder de bevolking.	
• De burgers kunnen de burgemeester aanspreken op het te voeren en gevoerde beleid en de uitvoering daarvan.	
• De positie en de onafhankelijkheid van de burgermeester worden versterkt.	
• Nederland is nu één van de zeer weinige Europese landen waar de burgemeester van bovenaf wordt benoemd.	
• Ook bij een door de bevolking gekozen burgemeester, heeft de gemeenteraad het laatste woord. (Het argument van Van Raak dat de burgemeester met eigen wensen komt, is geen probleem.)	
- eens met het voorstel van Van Raak:	
Voorbeelden van juiste argumenten zijn (twee van de volgende):	
• Een door de bevolking gekozen burgemeester heeft te weinig bevoegdheden en kan daardoor de verwachtingen niet waarmaken / De direct gekozen burgemeester krijgt te veel bevoegdheden en raakt daardoor eerder in conflict met de gemeenteraad.	
• Een door de gemeenteraad gekozen burgemeester voorkomt verlamming van het bestuur wanneer de burgemeester in conflict raakt met de raad.	
• De positie van de gemeenteraad wordt versterkt en daarmee de vertegenwoordigde democratie.	
• Er is een risico dat de burgemeester en de gemeenteraad niet goed kunnen samenwerken waardoor de besluitvorming tot stilstand komt.	
• Het voorstel van Van Raak geeft een betere waarborg voor de kwaliteit van de burgemeester.	
per juist argument	<u>1</u>
consistentie van het betoog	<u>1</u>